

[Aksel Møller.]

ved jeg naturligvis godt, at dybest set er forklaringen vel, at vi lever under mindretalsregeringer; vi skal samarbejde, hvis landet skal regeres, og regeres skal det. Fra sag til sag må man, alt efter sin indstilling, søge at skabe flertal om afgørelsen. Efter min mening fører denne forpligtelse til under mindretalsregeringsformen at deltage i lovgivningsarbejdet tværs over skellet mellem regeringspartier og oppositionspartier til forskelsløshed. Således opfattes det i mange kredse, vistnok ikke mindst blandt ungdommen.

De unge ser ikke det ideelle, det etiske imperativ, der ligger i selve det af mindretalsregeringer nødvendiggjorte samarbejde, men lægger mærke til reversen af medaillen, den forskelsløshed, som man synes fremgår tydeligt af det arbejde, der udrettes her. Det stiller efter min mening krav til det høje tings arbejdsform. Jeg tror ikke, vi har fundet frem til den endelige og rigtige arbejdsform for os. Vi har under mindretalsregeringsformen en forpligtelse til at udføre lovgivningsarbejdet på en sådan måde, at pressen virkelig kan vejlede befolkningen om, hvorledes afgørende modsætninger under pres af de politiske forhold bliver til nuancerede opfattelser omkring det enkelte lovforslag og tilsidst fører til, at et eller flere partier forenes med regeringen om en beslutning. Det er meget, meget vigtigt, at vi holder os for øje, at den vejledning, som gennem pressen gives til offentligheden, får tid til at folde sig ud. Den arbejdsform, vi har levet under, er i alt væsentligt flyttet med fra den forrige grundlovs tid, og vi har ikke tilpasset arbejdet efter de behov, jeg har nævnt, som det ville være rigtigt. Iøvrigt mener jeg ikke, at mindretalsregeringer principielt er af det onde; vi må blot være opmærksom på, at de stiller os i et andet forhold til offentligheden, end flertalsregeringer gør, og vi bør, såvidt det overhovedet er muligt, tilpasse arbejdsformen i tinget derefter.

Jeg kunne sige, at tværtimod sætter jeg — efter at jeg har oplevet det folketingsarbejde, som nu er ved at blive afsluttet — i så høj grad pris på mindretalsregeringer; at jeg — med en klassisk vending — går til Capitol og takker guderne for, at ministeriet Hedtoft kun er en mindretalsregering. Her-

tillands har vi ikke, som man har det andetsteds, de regeringer, folket har fortjent; her i landet går det noget ringere til, for her har vi de regeringer, som det radikale venstre vil sætte i verden. Når jeg ser på de lovforslag, som er blevet behandlet, og på samlingens arbejde indtil nu, synes jeg nu nok, at den liberale fronts svagheder især viser sig, hver gang det radikale venstre skal gøre en liberal indsats.

Hvad lovgivningsarbejdet iøvrigt angår, synes jeg, at de fremsatte lovforslag giver os grund til taknemlighed over; at ministeriet Hedtoft er i mindretal. Vi kan f. eks. tænke på skattereformforslaget med dets ophævelse af skattefradragretten; vi kan tænke på lovforslaget om boligforholdene med dets nye boligskat og dets udprægede tendens til over foreningsbyggeriet at gennemføre en socialisering af hele byggevirk-somheden i landet; vi kan tænke på forslaget om en voldsom forhøjelse af arveafgifterne eller på bestemmelserne vedrørende fortabelse af valgret til offentlige forsamlinger, efter hvilke også de skal bevare valgretten, som har gjort sig skyldig i „svigagtig tilsnigelse af hjælp“, „uordentlig livsførelse“, „nægtelse af at tage arbejde“, „åbenbar arbejdsuvilje og lyst til at ligge det offentlige til byrde“. Alt dette er jo vidnesbyrd fra en lang, lang række områder om regeringsinitiativ af en sådan karakter, at man virkelig med god begrundelse kan takke for, at regeringen ikke har magt, som den har agt. I virkeligheden skulle jo et sådant lovoplæg som det, den høje regering er kommet med i dette folketingsår overfor den danske befolkning, klart kunne understrege de modsætninger, som findes i det høje ting.

Herinde har vi ikke mærket den forskelsløshed, som ude i befolkningen føles overfor det endelige resultat af lovgivningsarbejdet under mindretalsregeringen; en sådan stærk modsætning skulle ellers nok kunne fastholde den politiske diskussion og interesse langt, langt ud i det danske folk; men interessen sløves jo unægteligt, når man på forhånd ved, at regeringen ikke blot er nødt til at finde sig i, at dens lovforslag skrives om, men også — som det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) sagde — må møde det høje folketing „med frisk humor“ og altså affinde sig med den